

Inkubationstiden för influensa är kort, oftast mellan 1-4 dygn. Sjukdomstid är ca. 7-10 dagar, varav feber 3-5 dagar.

Influensaepidemier karaktäriseras av ökad dödlighet främst hos äldre över 65 och personer med hjärt- och lungsjukdomar.

Typisk influensa börjar plötsligt med frossa, snabbt stigande feber ofta upp över 40 grader, allmän muskelvärk och huvudvärk, och påtaglig sjukdomskänsla. Därefter tilltar symtom från luftvägarna, främst torrhosta som förvärras genom att slemhinnan i luftvägarna angrips. Små barn kan få mer av svullna tonsiller och ont i halsen när de sväljer än vuxna. Symtom från mag- och tarmkanalen som kräkningar och diarré förekommer också, men är vanligare hos barn. Alla blir dock inte så sjuka, en del märker sannolikt inte av att de är infekterade och för andra kan det mer likna en vanlig förkylning.

Det finns vaccin mot influensa och risken kan minskas om man vaccinerar sig mot influensa. Vaccinets skyddseffekt är ca. 60-70% och denna vara sedan i 6-12 månader. Skyddet uppnås 2-3 veckor efter vaccinering. Vilka virusstammar som vaccinet skall produceras från bestäms årligen av WHO.

Respiratoriskt syncytievirus (RSV) är ett virus och orsakar säsongvis uppträdande luftvägsinfektion med hög smittsamhet. Viruset är vanligaste orsaken till nedre luftvägsinfektion hos barn yngre än ett år. Nästa alla barn infekteras med RSV under de två första levnadsåren och varav flertalet utvecklar en lindrig sjukdom.

Viruset smittar genom direkt eller indirekt kontaktsmitta eller genom droppsmitta och det har påvisats överleva på hårda ytor i omgivningen av RSV-infekterade i upp till sex timmar och i 30 minuter på kläder och hud.

Inkubationstiden är i medeltal tre till fem dygn och RSV utsöndras i medeltal sju dygn (1-21 dygn) hos i övrigt friska barn.

Det finns inget vaccin mot RSV för barn. Det finns ett nyligen godkänt vaccin för vaccination av gravida i graviditetsvecka 24-36 för att ge skydd under spädbarnets första sex levnadsmånader.

RSV vaccin rekommenderas säsongen 2023/2024 till personer som är 75 år och äldre. Vaccin rekommenderas även till personer från 60 år med vissa sjukdomar.

Infektion orsakad av SARS-CoV-2, Influensa och RSV kan ibland vara svåra att skilja åt kliniskt, vilket motiverar kombinerad analys av dem agens.

5 Preanalys

5.1 provmaterial

Provmaterialet utgörs av:

- nasofarynxsekret taget med flockad pinne som stoppas i sterilt rör och där 1 ml fysiologisk koksaltlösning tillsätts (eSwab skall inte användas).
- nasofarynxaspirat taget med sugset vilket tillsätts till ett sterilt rör.

5.2 Förvaring av prov

Prov förvaras kylt i väntan på transport. Provet ska skickas i väg så snart som möjligt då virus kan förstöras om provet står för länge.

NPH: 7 dygn i kyl (2–8 °C).

5.3 Beställa analys

Analysen beställs i TakeCare och heter ”Snabb-PCR SARS-CoV-2, Infl A+B, RSV”. Analysen hittas i kategorin Luftvägar-PCR.

En beställning ger alltid analyserna SARS-CoV-2, Influensa A, Influensa B samt RSV.

6 METOD/ANALYSPRINCIP

Testet är ett RT-PCR i realtid avsedd för kvalitativ detektion av RNA från SARS-CoV-2, Influensa A- och Influensa B virus samt RSV från vissa kliniska prover i GeneXpert instrument. GeneXpert instrumentet är ett automatiserat, kvalitativt in vitro-diagnostiskt test systems med snabbanalys, därmed får patient snabb svar.

Positiva resultat tyder på förekomst av SARS-CoV-2, Influensa A och B, RSV RNA. En klinisk korrelation med patientanamnes och annan diagnostisk information är nödvändig för att fastställa patientens infektionsstatus. Positiva resultat utesluter inte bakteriell infektion eller saminfektion med andra virus.

Negativa resultat utesluter inte SARS-CoV-2, Influensa A och B, RSV infektioner och ska inte användas som den enda grunden för behandling eller andra beslut avseende patienthantering. Negativa resultat måste kombineras med kliniska observationer, patientanamnes och epidemiologisk information.

SARS-CoV-2, Influensa A, Influensa B och RSV kan alla detekteras samtidigt från ett och samma prov.

7 REFERENSER

- Bipacksedel; XPERT®XPRESS CoV-2/Flu/RSV plus, Rev. F 2025-08
- Sjukdomsinformation om RS-virusinfektion:
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/smittsamma-sjukdomar/rs-virusinfektion/>

8 DOKUMENTHISTORIK**Förändring i aktuell utgåva**

Utgåva	Förändring
20260408	Kompletterat med "förvaring av prov" och "referenser".